

Ocenění Access•City Award za rok 2018

Příklady osvědčených postupů, jak učinit
města v Evropské unii přístupnějšími

Evropa sociální

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018

© Evropská unie, 2018

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EU nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Print	ISBN 978-92-79-80903-3	doi: 10.2767/480497	KE-BL-18-001-CS-C
PDF	ISBN 978-92-79-80812-8	doi: 10.2767/443413	KE-BL-18-001-CS-N

Obsah

Předmluva	4
Access City Award 2018 – snadno čitelná verze	5
Úvod.....	11
Lyon, Francie – vítěz	12
Lublaň, Slovinsko – druhé místo	16
Lucemburk, Lucembursko – třetí místo	20
Viborg, Dánsko – zvláštní uznání : Přístupnost v historickém prostředí	24
Účast v soutěži o cenu Access City Award 2019	28

Předmluva

Po osmi letech se cena Access City Award stala etablovaným evropským vyznamenáním a jsem pyšná, že města se i nadále inovují, aby vyhověla potřebám všech.

Kvalita a rozsah inovací, které letošní vítězové dokázali uvést do života, nás v Evropě nepřestává posouvat na nové úrovni přístupnosti a je tak trvalým zdrojem inspirace a skvělým příkladem pro další města.

Z pohledu Evropské komise je cena Access City Award jasnou známkou toho, jak je přístupnost měst napříč Evropou důležitá. Řada z nich čelí překážkám souvisejícím s obtížným terénem, finančními omezeními nebo musí věnovat pozornost ochraně svých historických budov.

Vítáme trvalý a rostoucí důraz na vytváření inkluzivní Evropy, kde si všichni občané mohou užívat svobody žít, pracovat a trávit svůj volný čas bez překážek bránících jejich mobilitě nebo zapojení do aktivit.

V rámci této publikace bychom rádi městům potýkajícím se s podobnými výzvami nabídli nápady a příklady z praxe, jimiž se mohou inspirovat a které jim pomohu při vytváření vlastních politik. Města všude v EU mají společné přání zlepšit přístupnost nejen pro své starší občany a lidi se zdravotním postižením, ale i ve prospěch každého.

Doufáme, že letošní vítězové budou příkladem, který dodá odvahu mnoha jiným městům zapojit se do příštího ročníku soutěže. Lyon, Lublaň, Lucemburk a Viborg ukazují, že kdekoliv v Evropské unii můžete realizovat změny, jež budou mít přímý dopad na životy vašich spoluobčanů.

Marianne Thyssenová

Komisařka pro zaměstnanost, sociální věci, dovednosti a pracovní mobilitu

Access•City Award 2018

Snadno čitelná verze

Kdo jsme?

Jsme Evropská komise a Evropské fórum zdravotně postižených.

Evropská komise navrhuje zákony, které dělají z Evropy lepší místo pro život.

Evropské fórum zdravotně postižených chrání práva lidí se zdravotním postižením v Evropě.

Často pracujeme spolu, aby se z Evropy stalo lepší místo pro lidi se zdravotním postižením.

Například se každý rok spojíme a uspořádáme soutěž o cenu **Access City Award**.

Co je to Access City Award?

Access City Award je cena, kterou každý rok udělujeme městům usilujícím o lepší přístupnost.

Město je přístupné v případě, že v něm všichni lidé mohou bez problémů žít, pohybovat se a využívat všech služeb.

Město je přístupné například tehdy, když je pro všechny lidi jednoduché:

- Dostat se do práce autobusem nebo metrem.
- Použít automat na jízdenky a koupit si lístky.
- Projít se po ulici a vstoupit do veřejných budov.
- Získat informace, kterým snadno rozumí.

TZmíněné věci jsou důležité pro všechny, ale nejvíce pro osoby se zdravotním postižením a pro starší občany. Některé z nich však pro ně častokrát přístupné nejsou.

Bez přístupných věcí se osoby se zdravotním postižením a starší občané nebudou moci začlenit do komunity jako ostatní. Budou se cítit opomíjeni.

Pokud například autobusy nebudou mít bezbariérové rampy, lidé na invalidních vozících nebudou moci jít do práce ani cestovat.

Soutěž o cenu Access City Award je tedy příležitostí pro evropská města ukázat, co dělají pro to, aby byla přístupná všem lidem.

Účast v další soutěži o cenu Access City Award

V letošním roce oslavuje Evropská unie kulturu a průběžné předávání tradic z generace starších lidí na generaci těch mladších. Kulturou může být umění, hudba, divadlo, jídlo i jiné věci typické pro danou zemi, jež zachycují její historii a vypovídají o lidech.

Kultura by stejně jako jiné věci měla být přístupná všem lidem.

Lidé se zdravotním postižením by například měli být schopni navštívit muzeum nebo jiné budovy či místa, kde se mohou dozvědět víc o kultuře své země.

Letos tedy udělíme dvě zvláštní ceny městům, která usilují o přístupnější kulturu pro všechny.

Účast v soutěži o cenu Access●City Award 2019

Která města se mohou zúčastnit?

Ne všechna města se mohou zúčastnit soutěže o cenu Access City Award. Města, která se chtějí zúčastnit, by měla:

- být v zemích, které patří do Evropské unie.
Evropská unie je uskupením 28 evropských zemí, které se spojily, aby z Evropy udělaly lepší místo pro život svých občanů.

- mít více než 50 000 obyvatel.
Jestliže má země méně než dvě města s tímto počtem obyvatel, mohou se dvě nebo více menších měst spojit. Jestliže mají dohromady více než 50 000 obyvatel, mohou se soutěže o cenu Access City Award zúčastnit. Dvě zvláštní ceny za přístupnější kulturu Menší města s méně než 50 000 obyvateli mohou získat pouze dvě zvláštní ceny za přístupnější kulturu.

Město, které cenu Access City Award vyhrálo v loňském roce, se letos soutěže účastnit nemůže.

Jak se mohou města zúčastnit?

Města, která se soutěže o cenu Access City Award chtějí zúčastnit, musí podat elektronickou žádost. Lidé, kteří stojí v čele města a činí důležitá rozhodnutí, by měli vyplnit formulář dostupný na internetu.

V tomto formuláři by měli:

- Říct, proč si myslí, že jejich město by cenu Access City Award mělo vyhrát.
- Uvést příklady a ukázat, co jejich město dělá pro to, aby bylo lidem přístupnější.
- Zmínit plány pro pokračování této prospěšné činnosti v budoucnosti.

Města, která se letošní soutěže o cenu Access City Award chtějí zúčastnit, se mohou podívat na tyto webové stránky: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

Na těchto stránkách budeme zveřejňovat veškeré novinky týkající se soutěže o cenu Access City Award. Rovněž uvedeme, do kdy musí města formuláře vyplnit, aby se soutěže o cenu Access City Award mohla letos zúčastnit.

Jak vybereme vítěze?

Skupiny lidí prověří práci všech měst, které se do soutěže o cenu Access City Award přihlásí.

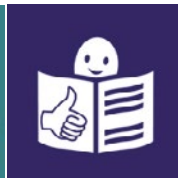
Součástí těchto skupin jsou lidé se zdravotním postižením a starší občané.

Zkoumají, co města dělají pro to, aby byla pro své obyvatele lépe přístupná.

Prověřují například, jestli jsou ve městech přístupné:

- budovy a ulice,
- autobusy, metra a jiné prostředky veřejné dopravy,
- automaty na jízdenky a bankomaty,
- webové stránky a jiné technologie,
- které lidé mohou používat ke komunikaci,
- informace, které jsou pro všechny snadno čitelné a srozumitelné.

They see which of the cities does the best job in making these things accessible for all people. This city wins the Access City Award.

Kdy představíme vítěze?

V prosinci 2018 budeme mít v Bruselu důležitou schůzku, kde budeme hovořit o právech lidí se zdravotním postižením.

V rámci této schůzky také řekneme, které město letos cenu Access City Award získá.

Poté tomuto městu cenu Access City Award předáme.

Více informací?

Chcete-li vědět víc, pošlete e-mail na adresu secretariat@accesscityaward.eu.

Úvod

Projekt soutěže o cenu Access City Award byl zahájen v roce 2010 s cílem podpořit přístupnost v evropských městech kvůli stárnutí populace a narůstajícímu počtu osob se zdravotním postižením.

Každý rok se v soutěži sejde široké spektrum příspěvků ze zemí z celé Evropské unie. Poroty jednotlivých států provedou první kolo třídění a uchazeči z užšího seznamu se dostanou před porotu na evropské úrovni, která rozhodne o vítězích a udělení „zvláštního uznání“.

Vybrané kategorie se mohou každý rok lišit. V rámci ceny Access City Award 2018 bylo kromě ocenění vítězů na prvním, druhém a třetím místě uděleno také zvláštní uznání. To patřilo městu,

kteří díky své velké vynalézavosti dokázalo úspěšně sladit potřeby přístupnosti s nutností chránit historické centrum v náročném kopcovitém terénu.

Udělená ocenění jsou dokladem toho, že zlepšení přístupnosti není vždy pouze otázkou rozsáhlých investic nebo velkých projektů. Může se například jednat jen o porozumění potřebám a co neefektivnějším využití omezených zdrojů. Dokonce i malé změny mohou významně přispět k tomu, aby se do života ve městě mohli zapojit všichni.

Komisařka Thyssenová a vítězná města při slavnostním předávání ceny Access City Award

Lyon, Francie

Vítěz

V roce 2018 se na prvním místě soutěže o cenu Access City Award umístil Lyon ve Francii.

Lyon, známý jako „město světél“, je významnou evropskou metropolí na pomezí severní a jižní Evropy. Rozprostírá se kolem dvou kopců a protínají ho řeky Rhône a Saône.

Má téměř 515 000 obyvatel, tvoří ho středověká a renesanční část Starý Lyon, dále Presqu'île v haussmanovském stylu, obchodní čtvrť Part Dieu a moderní Confluence.

Průřezový přístup

Město Lyon se rozhodlo pojmout přístupnost jako průřezový problém a významně investovat do vytvoření bezbariérového a inkluzivního prostředí.

V rámci programu, který začal v roce 2016 a poběží až do roku 2024, se Lyon rozhodl věnovat dvěma tématům: bezbariérovosti a zapojení do života ve městě.

Koordinací a řízením programu byl pověřen vedoucí mise, který se zodpovídá generálnímu sekretariátu města. Do realizace tohoto projektu zasahujícího do kultury, vzdělávání, podpory pro malé děti, sportů, lidských zdrojů, občanství a veřejných prostranství se zapojila celá síť různých subjektů spolu s 13 departementy.

Poradní orgán, který zahrnuje volené zástupce, služby města a 62 místních spolků včetně osob se zdravotním

“

Bezbariérový chodník v parku Blandan je díky nové povrchové úpravě s hladkým povrchem snadno rozpoznatelný – rozdíl mezi povrchy je na zřejmý první pohled.

”

Éric

Debata s lidmi se zdravotním postižením o možnostech a prioritách

postižením a starších občanů, se výrazně angažuje v navrhování priorit, přezkoumávání možností a sledování postupu realizace.

Podpora nezávislé mobility

Město chce v letech 2008 až 2020 investovat 97 milionů eur do bezbariérového metra a tramvají. Všechny autobusy a většina autobusových zastávek již bezbariérově přístupná je.

“ Používám službu Optiguide, protože jsem s ní na cestách mnohem nezávislejší. Cítím se jistější, když mám vedle sebe tělesně zdatnou osobu.

Myriam

Služba Optibus pro osoby se zdravotním postižením nabízí každoročně více než 100 000 výletů a 4 800 výletů ročně se realizuje s využitím služby Optiguide, která nabízí individuální asistenci i podomní poskytování informací s cílem usnadnit nezávislé cestování veřejnou dopravou.

Použití služby Optiguide podporuje nezávislou mobilitu

Překonávání překážek pomocí technologie

Webové stránky města mají jednu stranu věnovanou lidem se zdravotním postižením. Všechny užitečné informace o bezbariérovosti a jiných tématech se tak nacházejí na jednom místě. Městský zpravodaj je dostupný jak v Braillovu písmu, tak v audio formátu.

Přístupná sportovní a volnočasová zařízení: pomoc při vstupu do bazénu

Rozpoznání, kdy je na signalizačních zařízeních bezpečné přejít

Městská aplikace obsahuje funkci, díky níž mohou místní obyvatelé oznámit nefunkční osvětlení nebo jiné překážky bránící přístupu. Díky geolokaci a fotografiím mohou městské služby rychle zasáhnout a problém vyřešit. Aplikace uživatelům rovněž umožňuje najít parkovací místa vyhrazená pro lidi se zdravotním postižením.

Aplikace *enform@lyon* byla představena s cílem podpořit sportovní aktivity v místech a zařízeních v okolí města. Součástí aplikace jsou itineráře, které mohou sledovat lidé se zhoršenou schopností pohybu a orientace.

Aplikace veřejné dopravy umožňuje cestujícím zvolit si nejprístupnější itinerář, dokáže na příklad identifikovat kratší nebo bezbariérově přístupné trasy. Aplikace obsahuje funkci bezbariérových upozornění, která uživatele informují o výtazích nebo eskalátorech mimo provoz a jejich opravách.

Prohlídka kulis

Kultura a vzdělání

Divadlo Théâtre des Célestins pořádá dotykové prohlídky kulis a setkání s herci, aby lidé se zrakovým postižením měli jasnější představu o tom, jak divadlo funguje. Návštěvníkům divadla se zdravotním postižením nabízí také prostory pro invalidní vozíky, pomocná zařízení na podporu sluchu a zvýhodněné ceny.

Knihovny ve městě mají více než 3 500 audio knih a starším občanům a lidem se zdravotním postižením, kteří si knihy nemohou odnést sami, nabízejí donášku do domu. V roce 2016/2017 uspořádaly 15 přednášek a výstav na téma znakového jazyka a zvukového popisu.

Město věří, že integrace a začlenění dětí se zdravotním postižením do většinové společnosti je důležité, takže se snaží o to, aby každé dítě mělo přístup ke sportovním aktivitám a do školních restaurací. Za tímto účelem investuje do politiky úplného přístupu dalších 110 000 eur, konkrétně do posílení dozorčího týmu a zaškolení 120 ředitelů škol a jiných zařízení.

Je skvělé, že si můžeme prohlédnout kulisy divadelních představení. Umožňuje nám to pochopit drobné detaily představení. Jsme jako opravdoví VIP návštěvníci.

Lise

Integrace a sociální začlenění doma a v práci

Program města zahrnuje přístup do 700 budov a veřejných prostor a odpovídající náklady činí 38 milionů eur.

V rámci experimentálního přístupu k mezigeneračnímu bydlení bylo vytvořeno 75 nových bytových jednotek. 25 z nich je vyhrazeno starším občanům a lidem se zdravotním postižením a zahrnuje nepřetržitou službu asistovaného bydlení.

Co se týká zaměstnaneckého sektoru, všichni zaměstnanci města musí při přijetí do zaměstnání projít školením zaměřeným na získání povědomí o problematice zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Tito lidé ve městě zastávají 7,8 % pozic, což výrazně převyšuje hodnotu stanovenou v právních předpisech. V letech 2016 až 2018 investoval Lyon 1 milion eur do vybavení pracovních míst, aby naplnil potřeby zaměstnanců se zdravotním postižením.

Správa města rovněž podporuje zaměstnanost lidí se zdravotním postižením v soukromém sektoru a při přiřazování městských zakázek bere v potaz, do jaké míry se s ní soukromé firmy pracují.

Lublaň, Slovinsko

Druhé místo

Lublaň, hlavní a největší město Slovinska, obsadilo v soutěži o cenu Access City Award druhé místo.

Město s 288 000 obyvateli se nachází ve střední části Slovinska, kde se spolu s řekou Lublanicí, která městem protéká, setkávají čtyři geografické oblasti. Směrem na jih se město rozkládá napříč Lublaňskými blaty a zbývající strany obklopují kopce.

Město si svůj historický odkaz chrání a těší se z mnoha zelených prostranství.

Vytvoření bezbariérové ekozóny

Lublaň v roce 2016 získala titul Evropského zeleného města a nyní usiluje o skloubení snadnější přístupnosti a snížení emisí, aby se všem ve městě žilo lépe.

Centrum města se přeměnilo v přístupnou ekozónu s velmi omezenou motorizovanou dopravou, vyplněnými spárami mezi dlažebními kostkami, vodicími liniemi pro nevidomé, sníženými obrubníky a rampami.

Problémy s přístupností lze oznámit telefonicky, prostřednictvím internetu nebo pomocí aplikace s názvem Better Outdoors. Díky koncepci rychlých oprav dokáže město stížnosti na bezbariérovost vyřešit do 24 hodin.

Centrum města lze procestovat v elektrických vozidlech, přičemž tři z šesti jsou přístupné na invalidních vozících. Nahoru na Lublaňský hrad jezdí elektrický vlak a lanovka.

Pro občany se zdravotním postižením, zejména pro sluchově postižené, je život v Lublani snadnější a každým rokem je díky elektronickým médiím a veřejným oznámením přístupnější. Máme radost a těší nás, že správa našeho města se tak dobře stará o lidi se zdravotním postižením.

Nikolaj Vogel,
Městský spolek neslyšících,
Lublaň

Rampa na Řeznickém mostě v centru města

Cestování po městě

Všechny městské autobusy mají snížená podlaží s vyhrazeným prostorem pro vozičkáře a téměř všechny i nástupní rampy a zvuková a vizuální oznámení během jízdy. Autobusové zastávky v centru města poskytují informace o příjezdech autobusů v reálném čase a v příštím roce jich bude touto technologií vybaveno ještě víc.

Pro obyvatele se zdravotním postižením a pro jejich asistenty je cestování zdarma. Systém jedinečných identifikačních průkazů v případě potřeby umožňuje rychlé poskytnutí pomoci během cesty.

Pro ty, kteří potřebují dopravu z domu do domu, je zavedena speciální služba, o kterou mohou požádat.

Kromě mnoha nových lávek přes řeku se v Lublani na Řeznickém mostě dostanete s invalidním vozíkem i na čluny.

Použití veřejných městských toalet je zdarma a momentálně je přístupných 10 z 19.

Inteligentní a přístupný cestovní ruch a kultura

Od roku 2016 se zavedené informační středisko v centru města specializuje na poskytování informací návštěvníkům starších 65 let a lidem se zdravotním postižením.

K dispozici je mapa města s přístupnými lokalitami.

Vodící linie na Čopově ulici v centru města

“

Již mnoho let je Lublaň moderním evropským městem a víc a víc se přizpůsobuje lidem se zdravotním postižením. Začalo to rampami, pak přišla zvuková světelná signalizační zařízení na křižovatkách.

Za posledních několik let jsme měli i oznámení v městských autobusech a výtazích, zejména ve zdravotnických zařízeních. Důležité také je umožnit lidem na invalidních vozících vstup do důležitých veřejných budov, jako jsou banky, pošta, zdravotní střediska, městské úřady či správní útvary.

”

Dr. Luj Šprohar
Sdružení pro nevidomé, Lublaň

Za účelem přístupnějšího kulturního života byla zavedena také „chytrá“ řešení, například znaková řeč v divadle, dotykové výstavy a mapy (například hradu), přizpůsobená videa, vícesmyslové provádění a snadno použitelné informace.

Informace města na internetu splňují normy pro přístupnost a plánují se další modernizace. Webové stránky občanům nabízejí i zařízení, jehož prostřednictvím mohou přímo komunikovat s městskými orgány.

Přístup k práci

Díky pracovním příležitostem, přizpůsobenému sociálnímu bydlení a přístupné veřejné dopravě je Lublaň pro lidi se zdravotním postižením atraktivním městem k životu i práci.

Existuje široká škála podnětů pro podporu otevřených i chráněných pracovních příležitostí. Jedním z příkladů společensky prospěšného podnikání je restaurace Druga Violina (Druhé housle) v historickém centru města, kde se do skutečného pracovního prostředí zapojují lidé s mentálním postižením.

“

Iniciativa pro větší přístupnost nám dává naději, že Lublaň se stane ještě přístupnější.

”

Sandi
Městský spolek neslyšících, Lublaň

OVIRANthom – triatlon, kde účastníci mohou překonávat překážky, kterým lidé se zdravotním postižením čelí ve svém každodenním životě

Přístupnost: klíčový ukazatel kvality života

Starosta Lublaně podporuje význam přístupnosti jako klíčový ukazatel kvality života ve městě a vyžaduje, aby městské služby upřednostňovaly tematiku přístupnosti a ochrany nejzranitelnějších společenských skupin.

Celková politika města týkající se udržitelného rozvoje má zajistit, aby jakýkoliv rozvoj vycházel z principu začleňování obyvatel i návštěvníků.

Existuje zavedený komplexní monitorovací systém pro veškerý rozvoj a jedním z klíčových ukazatelů je přístupnost pro skupiny s omezenou

schopností pohybu a orientace. Městské organizace sdružující zdravotně postižené jsou si těchto snah vědomy a vítají je.

Další kroky

Součástí plánů na další zlepšování přístupnosti je modernizace přístupnosti internetových stránek, navazující přizpůsobování vybavení a obsahu kulturních institucí města, instalace značení terénu pro nevidomé a zajištění bezbariérového sociálního bytového fondu. Školení personálu zaměřené na zvyšování povědomí o problematice zdravotního postižení je také jednou z klíčových priorit.

Lucemburk, Lucembursko

Třetí
místo

Městu Lucemburk s 116 328 obyvateli obsadilo v soutěži o cenu Access City Award třetí místo.

Město, založené roku 963 našeho letopočtu, je postavené na skále, takže úzké uličky a příkré svahy jsou pro technický odbor města velkou výzvou, co se přístupnosti týče.

Správa města se zavázala zlepšit přístupnost pro lidi se zdravotním postižením a pro starší občany a pracuje na předložení akčního plánu založeného na Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením.

“

Autobusová doprava města Lucemburk se zlepšila a víc cestujících je ochotných pomoci. Některé obchody mají rampu a jiné svým klientům pomohou se do obchodu dostat. Staveniště jsou obvykle zabezpečena. V případě problémů je vždy možné kontaktovat správu města. Obecně lze říct, že snaha pokračuje.

”

Joëlle Oesch
člen participativního výboru

Záběry z každoročního týdne mobility

Návrh pro všechny

Město Lucemburk semísto identifikování lidí podle jejich zdravotních postižení jasně zaměřuje na koncept specifických potřeb. Tuto filozofii dokládá koncept „Návrh pro všechny“, který si klade za cíl vytvořit takové prostředí, kde může pohodlně žít každý.

Příklady zlepšení, ze kterých těží všichni, jsou zvukové signalizace na všech přechodech, nízkopodlažní autobusy vybavené rampami a zvukovými a vizuálními oznámeními během jízdy.

Kromě přístupné veřejné dopravy město provozuje také minibusy, které lidi vyzvednou u nich doma, a vozíčkáři v nich mají zlevněné jízdné.

Podpora přístupnosti

Město pořádá týdny zaměřené na zvyšování povědomí o bezbariérovosti a podporuje tak lepší pochopení myšlenky přístupnosti a společného soužití.

Součástí programu je každoroční týden mobility a hudební festival, což je začleňující společenská událost, na níž vystupují umělci se zdravotním postižením a město a muzeum pořádají přístupné komentované prohlídky.

Záběry z každoročního týdne mobility

Pro všechny společenské události je zajištěné přístupné parkování a toalety a také kyvadlová autobusová doprava.

Odbor města pro informace a specifické potřeby spolupracuje s informačním centrem, muzei i jinými zpřístupněnými veřejnými místy – jedním z příkladů je třeba matrika. Přístupné jsou také všechny volební místnosti. Veškeré nové a zrenovované budovy se postupně přizpůsobují standardům přístupnosti.

Muzeum pořádá výstavu „Muzeum pro všechny“, jenž integruje potřeby všech občanů včetně imigrantů, dětí a starších občanů a používá k tomu jazyk, kterému rozumí všichni.

Jít příkladem

Správa města s přehledem překračuje rámec svých zákonných povinností a problematiku přístupnosti s nadšením zvládá napříč všemi odbory i na politické a správní úrovni.

Na realizaci agendy zaměřené na přístupnost se podílejí všechny odbory a město plně financuje všechny iniciativy.

Zvuková signalizace na přechodech pro chodce

Díky jasně definovanému ústřednímu orgánu vedenému Madelaine Kayserovou a pevné spolupráci se všemi zástupci organizací sdružující lidi se zdravotním postižením udělalo město Lucemburk obrovský pokrok směrem k přístupné infrastruktuře a zvýšenému povědomí o různých problematikách zdravotního postižení, což pro změnu podnítilo zavedení pozitivních opatření v jiných městech země a v širším regionu.

Patrick Hurst
předseda sdružení
„Nëmmen Mat Eis“

Všechna jednání Rady se překládají do znakového jazyka a nabízí se jakákoliv jiná potřebná forma pomoci. Třikrát do roka se pořádají německé kurzy znakového jazyka (na různých úrovních), které jsou otevřené pro veřejnost.

Úspěch všech těchto iniciativ vychází ze spolupráce s lidmi se specifickými potřebami, kdy se identifikují problémy a stanovují priority.

Pracovní příležitosti

Správa města se výrazně snaží nabízet pracovní poměr lidem se zdravotním postižením. V současné době je mezi zaměstnanci města zhruba 5,75 % lidí se zdravotním postižením, včetně občanů se specifickými poruchami učení a pracovníky, které postižení dostihlo v průběhu profesní kariéry.

Odbor pro integraci a specifické potřeby pomáhá těmto pracovníkům s adaptací na pracovní prostředí, zvláštní přepravou a jinými potřebami.

Využití technologie za účelem podpory přístupnosti

V roce 2017 spustila správa města dva projekty na zajištění přístupné technologie.

První z nich je nová internetová stránka navržena tak, aby splňovala standardy responzivního designu webu, takže je za použití čtecího zařízení přístupná pro nevidomé. Také Odbor pro komunikaci a styk s veřejností pracuje na tom, aby

“

Jednou z důležitých skutečností týkajících se přístupnosti v našem městě je technologie signalizace prostřednictvím Bluetooth, díky níž mohou zrakově postižení lokalizovat autobusovou zastávku a pomocí aplikace v mobilním telefonu pak dostat oznámení o příští zastávce.

”

Josianne Rommesová
člen participativního výboru

veškeré publikace, jako jsou brožury a letáky, byly dostupné online těm, kteří čtecí zařízení používají. Odbor se v tomto úsilí snaží podporovat i odborníky v oblasti grafického designu a komunikace.

Druhou novou iniciativou je představení zařízení iBeacon na zastávkách autobusů s cílem informovat uživatele městské aplikace o tom, jaký další autobus na zastávku přijede. Obzvláště cenné je to pro lidi se zrakovým postižením, nicméně do budoucna budou službu využívat také turisté nebo jiní uživatelé veřejné dopravy.

Viborg, Dánsko

Zvláštní uznání

Zvláštní uznání bylo uděleno městu Viborg v Dánsku za „Přístupnost v historickém prostředí“. Tato cena zohledňuje, čeho bylo za účelem zlepšení přístupnosti dosaženo, navzdory nárokům na straně historie a topografie.

Viborg se svými 50 200 obyvateli je jedním z nejstarších měst v Dánsku. Byl založen roku 900 před naším letopočtem a rozprostírá se na svazích nad dvěma jezery. Pro město jsou typické strmé aleje, úzké chodníky a dlažební kostky.

Inkluzivní kulturní dědictví

ýchozím bodem pro iniciování lepší přístupnosti ve Viborgu byl projekt „Přístupnost v historickém centru města – nové možnosti, jak pozvednout kulturní

dědictví ve Viborgu“, které město vytvořilo v letech 2010 až 2016 ve spolupráci se čtyřmi dánskými nadacemi.

Cílem projektu bylo nalézt inovativní řešení jak pro odstranění fyzických bariér, tak pro zlepšení komunikace, aby byl historický odkaz Viborgu dostupný všem a nijak tím neutrpěla jeho autenticita.

Přístupnost bez zbytečného povyku

Jednoznačný důraz byl kladen na diskrétní a inkluzivní řešení s pracovním názvem „bez zbytečného povyku“, které dostalo přednost před zvláštními opatřeními, která by osoby se zdravotním postižením vyčleňovala.

Jako uživatelé jsme se mohli zrodu projektu aktivně účastnit, z čehož máme velkou radost.

Těší nás, že téma přístupnosti mělo širší perspektivu, než jen pouhé fyzické aspekty.

Proces byl pozitivní. Naše návrhy byly přijaty a dále rozpracovány, takže výsledek je velmi dobrý. Jsme si jisti, že z tohoto projektu budou mít užitek i ostatní.

člen místní pracovní skupiny Viborgu

Nové náměstí

Díky novému, rovnému pevnému povrchu, rampám a vodicím liniím pro nevidomé bylo v historickém centru města zpřístupněno několik veřejných prostranství, zahrad a ulic. Náměstí Nytorv je novým, zcela přístupným veřejným prostranstvím, které vzniklo ze starého parkoviště.

Nejstrmější aleje ve městě byly upravené a vybavené odpočinkovými platformami a do několika městských zahrad byly nainstalovány nové rampy.

Materiál, který byl všude použit, odráží stávající panorama města – na nové rovné povrchy, odpočinkové plochy a rampy se použila žula. Nová značení a modely města jsou vyrobeny z tombaku (slitina mědi a zinku), což je materiál, který byl již použit na městské lavičky,

odpadkové koše a další vybavení.

Tyto nové prvky zvýšily atraktivitu města pro každého a staly se podnětem pro nové kulturní události a zařízení, včetně pouličních trhů, venkovních kaváren a koncertů.

Moderní komunikace pro historické centrum města

Vznikl trojrozměrný model města, který má lidem se zrakovým postižením pomoci město uchopit. Informace jsou uvedené jak v textové podobě, tak Braillově písmu.

Aplikace Spot Viborg provede návštěvníky po historickém jádru města po třech trasách. Pomocí GPS, zvuku a obrazu zahrnuje aplikace také

informace o přístupných toaletách a parkovacích místech. Pro ty, kteří se nechtějí držet připravené trasy, dokáže aplikace také navrhnout zajímavá místa a návštěvník si tak může vytvořit svoji vlastní trasu. Aplikace je dostupná v dánštině, angličtině a němčině.

V plánu je aplikaci po třech letech užívání vyhodnotit a podívat se, jaké změny v dalším vývoji mohou být potřebné.

Politická a místní angažovanost

The vision of the municipality of Viborg Vizí správy města Viborg je, aby každý měl příležitost žít zdravý a aktivní život s přístupem k široké škále kulturních, volnočasových i jiných aktivit. V roce 2009 byla vytvořena politika podpory osob se zdravotním postižením. Vycházela ze zpětné vazby ze seminářů a setkání s místními občany, organizacemi sdružujícími lidi se zdravotním postižením, staršími občany a hlavními zainteresovanými subjekty z centra města. Součástí politiky je kontrolní seznam přístupnosti pokrývající veřejná prostranství a budovy s doporučeními pro další postup.

Trojrozměrný
dotykový model

Hladký povrch chodníků
umožňuje snadný přístup, aniž
by vymizel historický kontext

Rada pro otázky zdravotního postižení poskytuje správě města poradenství ohledně veškerých veřejných stavebních projektů a dvě spojené pracovní skupiny se zaměřují na „přirozenou přístupnost“ a přístupnost města.

Město je přesvědčené, že tento přístup, který funguje napříč všemi úrovněmi politiky a řízení, je nejúčinnějším způsobem, jak dosáhnout pokroku.

Politika stanovuje hodnoty a principy, stejně jako priority pro další postup.

Projekt „Přístupnost v historickém centru města – nové možnosti, jak pozvednout kulturní dědictví ve městě Viborg“ byl vytvořen a realizován ve spolupráci se skupinou odborníků, například zástupci národních dánských organizací s odbornými znalostmi týkajícími se přístupnosti a místní

pracovní skupinou, do níž patří místní obyvatelé, odborníci na přístupnost a hlavní zainteresované subjekty z centra města, včetně místní cestovní kanceláře a obchodního sdružení.

Co dál?

Město Viborg plánuje pokračovat ve své iniciativě a stavět na získaných zkušenostech. Mezi budoucími projekty je další rozvoj oblasti v okolí katedrály a rozšiřování stávajícího projektu, který nabídne bezbariérový přístup do širokého spektra atrakcí, včetně muzeí, divadel, výstavních prostor a více městských prostranství a zahrad.

Účast v soutěži o cenu Access City Award 2019

Soutěž o cenu Access City Award pořádá Evropská komise spolu s Evropským fórem zdravotně postižených. Podporuje města ve sdílení svých zkušeností a zlepšení přístupnosti ve prospěch všech.

Chtěli byste, aby se projekt vašeho města představil v příští brožuře soutěže o cenu Access City Award? Chce své zkušenosti a postupy sdílet s jinými městy?

Zúčastněte se soutěže o cenu Access City Award 2019!

Devátý ročník soutěže bude zahájen na jaře 2018 (datum bude stanoveno později). Žádosti můžete podat po vyplnění a odeslání přihlášky online do stanovené lhůty. Podrobné informace najdete na adrese

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

Účast v soutěži o cenu Access City Award není jen příležitostí získat uznání, je to také jedinečná příležitost pro přezkoumání stávající situace ve vašem městě pro účely vlastního interního auditu a pro měření pokroku. Prostudování otázek v přihlášce je vynikajícím způsobem, jak zanalyzovat politiku přístupnosti a definovat svoje silné a slabé stránky.

Kdo se může o účast ucházet?

Žadatelem musí být veřejný orgán města s více než 50 000 obyvateli v jednom z členských států EU. V členských státech s méně než dvěma městy, se účastnit mohou také městské oblasti složené ze dvou nebo více malých měst, jestliže jejich společný počet obyvatel přesahuje 50 000. Jelikož cenu Access City Award nemůže získat ve dvou po sobě jdoucích ročnících stejné město, vítězného města se účast v soutěži v roce 2019 netýká. Všechna ostatní města, včetně dalších obsazených příček, tedy města na druhém a třetím místě a města s uděleným zvláštním uznáním, se zúčastnit mohou.

Abychom vám pomohli připravit se na účast v soutěži, pokyny a pravidla účasti ve všech oficiálních jazycích EU najdete na webových stránkách soutěže o cenu Access City Award na adrese **<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>**

Výběrové řízení

TPoroty zohlední opatření, která byla přijata a která se plánují v těchto oblastech:

- zastavěné prostředí a veřejné prostory,
- doprava a související infrastruktura,
- informace a komunikace, včetně nových technologií (ICT),
- veřejná zařízení a služby.

Poroty budou hodnotit žádosti, které zohledňují následujících pět kritérií:

- rozsah opatření,
- vlastnictví, míra závazku,
- dopad,
- kvalita a udržitelnost výsledků,
- zapojení lidí s postižením a příslušných partnerů.

Výběrové řízení je rozděleno do dvou fází: předvýběr na vnitrostátní úrovni a konečný výběr na evropské úrovni.

Poroty jednotlivých členských států v každé zemi vyberou z vnitrostátních žadatelů maximálně tři města za použití hodnotících kritérií od Evropské komise. Tito vnitrostátní uchazeči postupují do druhého kola soutěže, kde jejich projekty posoudí **evropská porota**.

Vítěz soutěže o cenu Award Access City 2019 bude oznámen **začátkem prosince 2018**. Slavnostní předání ceny bude součástí každoroční konference Evropského dne osob se zdravotním postižením v Bruselu.

Sekretariát soutěže o cenu Access City Award

Sekretariát soutěže o cenu Access City Award vám pomůže s přípravou. Jestliže potřebujete jakékoliv další informace, kontaktujte nás na adrese

secretariat@accesscityaward.eu

2018
EVROPSKÝ ROK
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
#EuropeForCulture

Další ročník soutěže o cenu Access City Award bude oslavou Evropského roku kulturního dědictví

V roce 2018 bude Evropská unie oslavovat kulturní dědictví. Další ročník soutěže o cenu Access City Award tedy ocení města, která vynaložila značné úsilí na to, aby jejich dědictví a kultura byly přístupné všem.

Vedle již tradičních druhých a třetích míst budou udělena dvě zvláštní ocenění za významné činy v oblasti přístupnosti ke kulturnímu dědictví a kultuře. Zatímco jedna zvláštní cena se bude řídit standardními pravidly, tedy bude udělena městu s více než 50 000 obyvateli, druhá dá vůbec poprvé v historii šanci městům s méně než 50 000 obyvateli zúčastnit se soutěže a cenu vyhrát.

Webové stránky soutěže o cenu Access City Award budou v příštích měsících pravidelně aktualizovány, takže nás sledujte a zjistěte o těchto zvláštních cenách víc.

Obraťte se na EU

Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce:

https://europa.eu/european-union/contact_cs.

Telefonicky nebo e-mailem

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696 nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

Vyhledávání informací o EU

On-line

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Europa na adrese: https://europa.eu/european-union/index_cs.

Publikace EU

Publikace EU, ať už bezplatné, nebo placené, si můžete stáhnout nebo objednat na adrese: <https://publications.europa.eu/cs/publications>. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní informační střediska (viz https://europa.eu/european-union/contact_cs).

Právo EU a související dokumenty

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1952 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex na adrese: <http://eur-lex.europa.eu>.

Veřejně přístupná data od EU

Portál veřejně přístupných dat EU (<http://data.europa.eu/euodp/cs>) umožňuje přístup k datovým souborům z EU. Data lze bezplatně stahovat a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely.

Každoroční soutěž o cenu Access City Award oceňuje evropská města za jejich úsilí zpřístupnit se lidem se zdravotním postižením a starším občanům. Tato brožura připomíná úspěch vítězů v roce 2018 – Lyonu (Francie), Lublaně (Slovinsko), Lucemburku (Lucembursko) a Viborgu (Dánsko) – a zdůrazňuje konkrétní kroky, které byly pro zlepšení přístupnosti těchto měst přijaty. Tyto kroky zahrnují přístupné metro a tramvaje, navigační aplikace, ekozóny s omezenou dopravou a akce na zvyšování povědomí.

Naše publikace si můžete stáhnout nebo se zdarma přihlásit k jejich odběru na **<http://ec.europa.eu/social/publications>**

Chcete-li o Generálním reditelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování dostávat pravidelné aktuální informace, zaregistrujte se na **<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>** a zdarma budete odebírat elektronický zpravodaj Sociální Evropa.

socialeurope

EU_Social

Úřad pro publikace

ISBN 978-92-79-80812-8